

The issue of journal contains:

Proceedings of the VI Correspondence
International Scientific and Practical Conference

OPEN SCIENCE NOWADAYS: MAIN MISSION, TRENDS AND INSTRUMENTS, PATH AND ITS DEVELOPMENT

held on May 1st, 2026 by

NGO European Scientific Platform (Vinnytsia, Ukraine)
LLC International Centre Corporate Management (Vienna, Austria)

Nº 67
MAY, 2026

ISSN 2710-3056

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL

GRAIL OF SCIENCE

№ **67** (May 2026)

with the proceedings of the:
VI Correspondence International
Scientific and Practical Conference

**OPEN SCIENCE NOWADAYS:
MAIN MISSION, TRENDS
AND INSTRUMENTS, PATH
AND ITS DEVELOPMENT**

held on May 1st, 2026 by

NGO European Scientific Platform
(Vinnytsia, Ukraine)
LLC International Centre Corporative
Management (Vienna, Austria)

МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

ГРААЛЬ НАУКИ

№ **67** (травень, 2026)

за матеріалами:
VI Міжнародної науково-
практичної конференції

**OPEN SCIENCE NOWADAYS:
MAIN MISSION, TRENDS
AND INSTRUMENTS, PATH
AND ITS DEVELOPMENT**

що проводилася 01.05.2026

ГО «Європейська наукова
платформа» (Вінниця, Україна)
ТОВ «International Centre Corporative
Management» (Відень, Австрія)

ГРААЛЬ НАУКИ : міжнар. наук. журнал. – Вінниця : ГО «Європейська наукова платформа»; НУ «Інститут науково-технічної інтеграції та співпраці», 2026. – № 67. – 1016 с.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, усіх, хто прагне отримати ґрунтовні знання теоретичного і прикладного характеру.

**Рекомендовано до видання Вченою Радою Наукової установи
«Інститут науково-технічної інтеграції та співпраці». Протокол № 16 від 30.04.2026.**

Головний редактор: Танасійчук Альона Миколаївна, д-р. екон. наук, доцент (Україна)
Заступник головного редактора: Ємельянов Олександр Юрійович, д-р. екон. наук, професор (Україна)
Голова оргкомітету конференції: Голденблат Марія (Україна)
Заступник голови оргкомітету конференції: Рейчел Апаро (Австрійська Республіка)
Відповідальний секретар: Рабей Настасія Романівна (Україна)

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Онікієнко Сергій Володимирович - д-р. екон. наук, професор (Україна); **Ясишена Валентина Валеріївна** - д-р. екон. наук, професор (Україна); **Грень Лариса Миколаївна** - д-р. наук з держ. управління, професор (Україна); **Хатуна Табагарі** - д-р. екон. наук, професор (Сакартвело); **Мухаббат Хакімова** - д-р. пед. наук, професор (Республіка Узбекистан); **Чахонгір Шатураєв** - канд. екон. наук, доцент (Республіка Узбекистан); **Поливана Людмила Анатоліївна** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Маслій Олександра Анатоліївна** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Москвічова Олена Сергіївна** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Гавриленко Наталія Вікторівна** - канд. екон. наук, доцент (Україна); Яцик Мар'яна Романівна - канд. пед. наук, доцент (Україна).

НАУКОВІ КОНСУЛЬТАНТИ:

Квасницька Раїса Степанівна - д-р. екон. наук, професор (Україна); **Заднепровська Ганна Ігорівна** - канд. екон. наук (Україна); **Занора Володимир Олександрович** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Маркович Ірина Богданівна** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Яковенко Роман Валерійович** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Гевчук Анна Вікторівна** - д-р. екон. наук, професор (Україна); **Євтушенко Наталія Миколаївна** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Михайлишин Лілія Іванівна** - д-р. екон. наук, професор (Україна); **Тамар Макасарашвілі** - д-р. екон. наук, професор (Грузія); **Мерабі Ванішвілі** - д-р. екон. наук, професор (Грузія); **Тімчев Марко** - д-р. екон. наук, доцент (Республіка Болгарія); **Михаліцька Наталія Ярославівна** - канд. наук з держ. управління, доцент (Україна); **Ткаченко Павло Ігорович** - аспірант (Україна); **Купріянова Дарина Сергіївна** - практикуючий юрист (Польща); **Губаль Галина Миколаївна** - канд. фіз.-мат. наук, доцент (Україна); **Козуб Галина Олександрівна** - канд. техн. наук, доцент (Україна); **Козьма Антон Антонович** - канд. хім. наук (Україна); **Морозова Тетяна Василівна** - канд. біол. наук, доцент (Україна); **Купріянова Лариса Сергіївна** - канд. мед. наук, доцент (Україна); **Лисенко Дмитро Андрійович** - канд. мед. наук, доцент (Україна); **Цубанова Наталя Анатоліївна** - д-р. фарм. наук., професор (Україна); **Олійник Світлана Валентинівна** - канд. фарм. наук, доцент (Україна); **Полєжаєв Юрій Григорович** - канд. наук із соц. ком., доцент (Україна); **Куліченко Алла Костянтинівна** - д-р. пед. наук, доцент (Україна); **Фурман Тарас Юрійович** - канд. пед. наук, доцент (Україна); **Бажан Станіслав Миколайович** - д-р. філософії (Україна); **Ямполь Юрій Віталійович** - аспірант (Україна); **Антипова Жанна Ігорівна** - старший викладач (Україна); **Корбозерова Ніна Миколаївна** - д-р. філол. наук, професор (Україна); **Ковальська Наталя Аркадіївна** - канд. філол. наук, доцент (Україна); **Присяжнюк Оксана Ярославівна** - канд. філол. наук, доцент (Україна); **Мелех Галина Богданівна** - канд. філол. наук, доцент (Україна); **Корнус Анатолій Олександрович** - канд. геогр. наук, доцент (Україна); **Гомін Андрій Володимирович** - канд. іст. наук, доцент (Україна); **Рубан Микола Юрійович** - д-р. філос. з іст. та археології (Україна); **Фірна Наталя Мирославівна** - канд. іст. наук, доцент (Україна); **Устінова Ірина Ігорівна** - д-р. арх., професор (Україна); **Катерина Діденко** - канд. арх. (Україна); **Воскобойнікова Юлія Василівна** - д-р. мист. (Україна); **Крипчук Микола Володимирович** - канд. мист., доцент (Україна); **Лугова Тетяна Анатоліївна** - канд. мист., доцент (Україна)

Верстальник: Білоус Тетяна (Україна). **Дизайнер:** Казьміна Надія (Україна). **Коректор:** Дудник Григорій (Україна).

«Грааль науки» є офіційно зареєстрованим мультидисциплінарним науковим виданням з міжнародною сферою поширення, що підтримує політику відкритого доступу. **Ідентифікатор медіа R30-02704** (рішення № 430 від 22.02.2024 Національної Ради України з питань телебачення і радіомовлення).

Наказом МОН України № 582 від 24.04.2024 виданню «Грааль науки» присвоєно Категорію Б фахових видань України з питань економіки (051 «Економіка» / С1 Економіка та міжнародні економічні відносини).

«Грааль науки» індексується в міжнародних реферативних та наукометричних базах даних:

Index Copernicus Journals Master List; «Наукова періодика України» (Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського НАН України); Національний репозитарій академічних текстів; Google Scholar; WorldCat; Open Ukrainian Citation Index; CrossRef; Mendeley; Scite; Semantic Scholar; Scilit; OpenAIRE, PubPeer.

Конференція зареєстрована УкрІНТЕІ (Посвідчення № 82 від 26.01.2026) та сертифікована Euro Science Certification Group (Сертифікат № 23281 від 04.03.2026).

За точність викладених фактів та правильність цитування відповідальність несе автор.

GRAIL OF SCIENCE : inter. scientific journal. – Vinnytsia : NGO «European Scientific Platform»; SI «Institute of Scientific and Technical Integration and Cooperation», 2026. – No 67. – 1016 p.

The publication is intended for scientists, teachers, graduate students, students, all those who seek to obtain thorough knowledge of a theoretical and applied nature.

Recommended for publication by the Academic Council of the Institute of Scientific and Technical Integration and Cooperation. Protocol № 16 from April 30, 2026.

Editor-in-chief: Alona Tanasiichuk, D.Sc. in Economics, Associate professor (Ukraine)
Deputy editor-in-chief: Olexandr Yemelyanov, D.Sc. in Economics, Professor (Ukraine)
Chairman of the Organizing Committee: Miriam Goldenblat (Ukraine)
Deputy Chairman of the Organizing Committee: Rachael Aparo (Austria)
Responsible secretary: Nastasiia Rabei (Ukraine)

EDITORIAL BOARD:

Serhii Onikiienko - D.Sc. in Economics, Professor (Ukraine); **Valentyna Yasyshena** - D.Sc. in Economics, Professor (Ukraine); **Larysa Hren** - D.Sc. in Public administration, Professor (Ukraine); **Khatuna Tabagari** - D.Sc. in Economics, Professor (Georgia); **Mukhabbat Khakimova** - D.Sc. in Pedagogy, Professor (Republic of Uzbekistan); **Jakhongir Shaturaev** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Republic of Uzbekistan); **Liudmyla Polyvana** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Oleksandra Maslii** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Olena Moskvichova** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Nataliia Havrylenko** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Yatsyk Mariana** - Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine).

EDITORIAL CONSULTANTS:

Raisa Kvasnytska - D.Sc. in Economics, Professor (Ukraine); **Hanna Zadnieprovskia** - Ph.D. in Economics (Ukraine); **Volodymyr Zanora** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Iryna Markovych** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Roman Yakovenko** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Anna Hevchuk** - D.Sc. in Economics, Professor (Ukraine); **Nataliia Yevtushenko** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Liliia Mykhailyshyn** - D.Sc. in Economics, Professor (Ukraine); **Giuli Giguashvili** - D.Sc. in Economics, Professor (Georgia); **Tamar Makasarashvili** - D.Sc. in Economics, Professor (Georgia); **Merabi Vanishvili** - D.Sc. in Economics, Professor (Georgia); **Marko Timchev** - D.Sc. in Economics, Associate professor (Republic of Bulgaria); **Nataliia Mykhalitska** - Ph.D. in Public administration, Associate professor (Ukraine); **Pavlo Tkachenko** - Ph.D. student (Ukraine); **Daryna Kupriianova** - lawyer (Republic of Poland); **Halyna Hubal** - Ph.D. in Physics and Maths, Associate professor (Ukraine); **Halyna Kozub** - Ph.D. in Technical sciences, Associate professor (Ukraine); **Anton Kozma** - Ph.D. in Chemistry (Ukraine); **Tetiana Morozova** - Ph.D. in Biology, Associate professor (Ukraine); **Larysa Kupriianova** - Ph.D. in Medicine, Associate professor (Ukraine); **Dmytro Lysenko** - Ph.D. in Medicine, Associate professor (Ukraine); **Natalia Tsubanova** - D.Sc. in Pharmacy, Professor (Ukraine); **Svitlana Oliinyk** - Ph.D. in Pharmacy, Associate professor (Ukraine); **Yuriy Polyezhayev** - Ph.D. in Social Communications, Associate professor (Ukraine); **Alla Kulichenko** - D.Sc. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine); **Taras Furman** - Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine); **Stanislav Bazhan** - Doctor of Philosophy (Ukraine); **Yurii Yampol** - Ph.D. student (Ukraine); **Zhanna Antypova** - Senior Lecturer (Ukraine); **Nina Korbozerova** - D.Sc. in Philology, Professor (Ukraine); **Natalia Kovalska** - Ph.D. in Philology, Associate professor (Ukraine); **Oksana Prysiazniuk** - Ph.D. in Philology, Associate professor (Ukraine); **Melekh Halyna** - Ph.D. in Philology, Associate professor (Ukraine); **Anatolii Kornus** - Ph.D. in Geography, Associate professor (Ukraine); **Andrii Fomin** - Ph.D. in History, Associate professor (Ukraine); **Iryna Ustinova** - D.Sc. in Architecture, Professor (Ukraine); **Kateryna Didenko** - Ph.D. in Architecture (Ukraine); **Yuliia Voskoboinikova** - D.Sc. in Arts (Ukraine); **Mykola Krypchuk** - Ph.D. in Arts, Associate professor (Ukraine); **Tetiana Luhova** - Ph.D. in Arts, Associate professor (Ukraine)

Responsible for e-layout: Tetiana Bilous (Ukraine). **Designer:** Nadiia Kazmina (Ukraine). **Proofreader:** Hryhorii Dudnyk (Ukraine).

The journal «Grail of Science» is an officially registered in Ukraine multidisciplinary and internationally disseminated scientific edition that supports the policy of open access for scientific publications. **Media identifier R30-02704** (decision № 430 dated 22.02.2024 of the National Council of Ukraine on Television and Radio Broadcasting).

By order of the Ministry of Education and Culture of Ukraine № 582 of April 24, 2024, the journal «Grail of Science» was assigned Category B of specialized publications of Ukraine on economics (051 «Economics» / C1 Economics and International Economic Relations).

The journal «Grail of Science» is indexed in international reference and scientometric databases:

Index Copernicus Journals Master List; «Наукова періодика України» (Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського НАН України); Національний репозитарій академічних текстів; Google Scholar; WorldCat; Open Ukrainian Citation Index; CrossRef; Mendeley; Scite; Semantic Scholar; Scilit; OpenAIRE, PubPeer.

The conference is approved by UKRISTEI (Certificate № 82 dated January 26th, 2026) and certified by Euro Science Certification Group (Certificate № 23281 dated March 4th, 2026).

The author is responsible for the accuracy of the facts presented and the correctness of citations.

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ СХІДНИХ МОВ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОГО ТА МУЛЬТИМОДАЛЬНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА Авраменко Б.В.	918
--	-----

РОЗДІЛ XX. ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХІАТРІЯ

СТАТТІ

РЕЗУЛЬТАТИ ПОРІВНЯЛЬНОГО АНАЛІЗУ ПОКАЗНИКІВ AUDIT-ТЕСТУ У КОМБАТАНТІВ З КОМОРБІДНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ (ЗАЛЕЖНІСТЬ ВІД АЛКОГОЛЮ Й ПОСТТРАВМАТИЧНИЙ СТРЕСОВИЙ РОЗЛАД) ТА ЦИВІЛЬНИХ ОСІБ ПРИФРОНТОВОЇ ЗОНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ (ПОПЕРЕДНЄ ДОСЛІДЖЕННЯ) Науково-дослідна група: Маркозова Л.М., Мінко О.І., Гольцова С.В., Жук С.О., Черкашин К.І., Пустовалова І.А.	921
---	-----

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

СТРАТЕГІЇ ПОДОЛАННЯ СТРЕСУ У СТУДЕНТІВ Ковальська Н.А., Філіна Д.В.	928
---	-----

РОЗДІЛ XXI. МЕДИЧНІ НАУКИ ТА ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

СТАТТІ

TISSUE DECOMPOSITION PRODUCTS AS INDUCERS OF PATHOLOGICAL PROTEIN AGGREGATION Scientific research group: Yanitskaya L.V., Panchenko Yu.O., Kovalenko Yu.V., Timchenko M.D., Verevka S.V.	931
АНАЛІЗ ОФТАЛЬМОЛОГІЧНИХ ПРОЯВІВ ВРОДЖЕНОГО СИНДРОМУ КРАСНУХИ Науково-дослідна група: Абуватфа Самі, Алієва Т.Ю., Алієв Р.Ф., Гук С.В.	938
ЕПІДЕМІОЛОГІЯ СКАЗУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ Панасенко Н.Ю., Мельничук Ю.І., Давиденко О.М.	944
КЛАСИЧНИЙ СИНДРОМ ЕЛЕРСА-ДАНЛОСА ЯК ПРИЧИНА РЕЦИДИВНИХ ВЕНТРАЛЬНИХ ГРИЖ У МОЛОДОМУ ВІЦІ Приймак Д.В.	950

DOI 10.36074/grail-of-science.01.05.2026.108

СТРАТЕГІЇ ПОДОЛАННЯ СТРЕСУ У СТУДЕНТІВ

Ковальська Наталя Аркадіївна

канд. філол. наук, доцентка,
доцентка кафедри мовної та психолого-педагогічної підготовки
Одеський національний економічний університет, Україна

Філіна Дарія Володимирівна

здобувачка факультету економіки і управління підприємництвом
Одеський національний економічний університет, Україна

Студентський вік є періодом підвищеної чутливості до психоемоційних навантажень, що зумовлено поєднанням навчальних вимог, процесів соціалізації та професійного самовизначення. В умовах сучасної соціальної нестабільності, зокрема воєнного стану, рівень стресу серед молоді значно зростає. Це актуалізує проблему дослідження ефективних стратегій подолання стресу та формування стресостійкості студентів, що має важливе значення як для психологічної науки, так і для освітньої практики.

Аналіз наукових досліджень свідчить, що проблема стресу та копінг-поведінки широко висвітлюється у працях зарубіжних і вітчизняних учених. Автор класичної теорії стресу Г. Сельє, трактує стрес як неспецифічну реакцію організму на будь-які вимоги середовища та виділяє такі стадії стресу: тривога, опора та виснаження [4].

Подальший розвиток проблема отримала у транзакційній моделі Р. Лазаруса та С. Фолкмана, де ключову роль, на думку дослідників, відіграють когнітивна оцінка ситуації та вибір стратегій подолання [3].

У сучасних дослідженнях стресостійкість розглядається як багатовимірне явище, що включає особистісні, когнітивні та соціальні компоненти [1]. Значна увага приділяється копінг-стратегіям, які поділяють на проблемно-орієнтовані та емоційно-орієнтовані. Однак, попри значну кількість досліджень, недостатньо вивченими залишаються питання ефективності конкретних стратегій подолання стресу саме в умовах сучасних соціальних викликів та їх практичного застосування у студентському середовищі.

Метою дослідження є аналіз стратегій подолання стресу у студентів та визначення чинників, що сприяють формуванню їх стресостійкості.

Стрес у студентів виникає як відповідь на навчальні перевантаження, соціальні труднощі та невизначеність майбутнього. Його переживання залежить не лише від зовнішніх факторів, а й від індивідуальних особливостей особистості, зокрема рівня емоційного інтелекту, локусу контролю, здатності до саморефлексії та оптимізму.

У межах когнітивно-поведінкового підходу доведено, що ефективність подолання стресу визначається вибором копінг-стратегій. Так, проблемно-орієнтовані стратегії, спрямовані на зміну ситуації та активне вирішення проблеми, тоді як емоційно-орієнтовані – на зниження внутрішнього напруження. Їх поєднання забезпечує більш високий рівень адаптації до стресогенних умов.

Базисними стратегіями копінг-поведінки науковці називають також: активні стратегії (стратегія «вирішення проблем» і стратегія «пошук соціальної підтримки») та пасивні стратегії (стратегія «уникання») [2, с. 22].

Важливим аспектом у межах копінг-поведінки є також диференціація стратегій за рівнем їх ефективності. Згідно з підходом Р. Лазаруса, ефективність копінгу визначається не лише типом стратегії, а й відповідністю між ситуацією та обраною реакцією [3]. Наприклад, у ситуаціях, що піддаються контролю, більш доцільними є проблемно-орієнтовані стратегії, тоді як у неконтрольованих обставинах ефективнішими можуть бути емоційно-орієнтовані підходи.

Крім того, дослідження показують, що тривале використання унікальних стратегій (ігнорування проблеми, прокрастинація) може призводити до накопичення стресу та переходу його у хронічну форму, що відповідає стадії виснаження, описаної Г. Сельє [4]. У зв'язку з цим особливого значення набуває формування усвідомленого ставлення до вибору стратегій подолання стресу.

Також роль у цьому процесі відіграють особистісні ресурси, зокрема рівень саморегуляції та здатність до когнітивної оцінки ситуації. За даними О. М. Кокуна, розвиток цих характеристик сприяє більш гнучкому використанню копінг-стратегій і підвищує адаптаційні можливості особистості [1].

Важливим компонентом стресостійкості є також резилієнтність – здатність особистості відновлюватися після кризових ситуацій. Її формування значною мірою залежить від соціальної підтримки, зокрема дружнього середовища, а також від культурних і ціннісних орієнтацій.

Отже, ефективне подолання стресу у студентів є результатом взаємодії внутрішніх ресурсів особистості та зовнішніх соціальних чинників. Встановлено, що конструктивні копінг-стратегії сприяють підвищенню рівня адаптації та психологічного благополуччя, тоді як неконструктивні – призводять до зростання емоційної напруги.

З метою підвищення стресостійкості студентів доцільно:

- впроваджувати програми психологічної підтримки в закладах освіти;
- проводити тренінги з розвитку копінг-навичок;
- формувати навички когнітивної переоцінки та емоційної саморегуляції;
- сприяти розвитку підтримуючого соціального середовища;
- популяризувати здоровий спосіб життя та тайм-менеджмент.

Таким чином, формування стресостійкості студентів є комплексним процесом, що потребує системного підходу та поєднання індивідуальних і соціальних ресурсів.

Список використаних джерел:

- [1] Кокун, О.М. (2004). Оптимізація адаптаційних можливостей людини: психофізіологічний аспект забезпечення діяльності: Монографія. К.: Міленіум. 265 с. URL: <https://surl.li/rakyqt>.
- [2] Назаров, О.О., Оніщенко, Н.В., Садковий, В.П., Садковий, О.В., Склень, О.І. & Тімченко О.В. (2008.) Психологічні особливості базових копінг стратегій та особистісних копінг-ресурсів працівників пожежно-рятувальних підрозділів МНС України: Монографія. Х.: Вид-во УЦЗУ. 184 с. URL: <https://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/2087/1/coping.pdf>.
- [3] Lazarus, R.S., & Folkman, S. (1984). Stress, Appraisal, and Coping. New York: Springer, 456 p. URL: <https://surl.li/bxflkif>.
- [4] Selye, H. (1976). Stress in Health and Disease. Boston-London: Butterworths, 1256 p. URL: https://api.pageplace.de/preview/DT0400.9781483192215_A23862027/preview-9781483192215_A23862027.pdf.

STRATEGIES FOR OVERCOMING STRESS IN STUDENTS

Natalia Kovalska

Ph.D in Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Language
and Psychological and Pedagogical Training
Odesa National Economic University, Ukraine

Dariia Filina

Student of the Faculty of Economics and Business Administration
Odesa National Economic University, Ukraine

Дата публікації: 01.05.2026

Дата першого надходження статті до видання: 21.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 24.04.2026